

Veiledning og tilleggsoppgaver til kapittel 11 i *Her bor vi 2*

Generelle kommentarer til kapittel 11 *Hurra for 17. mai*

I dette kapittelet handler det om historie. Det kan være godt å få med seg noen elementære kunnskaper om Norge, samtidig som kursdeltakerne får anledning til å fortelle noe om sitt eget land.

De fleste deltakerne har kanskje vært lenge nok i Norge til å ha opplevd minst en 17. mai, så de skulle kunne fortelle noe om hva innledningsbildene viser. Noen har sikkert litt å fortelle om egne erfaringer. Det at barn står i sentrum (ikke militærparader), er det mange som merker seg. Noen har kanskje opplevd fyll og bråk, mens andre er positivt overrasket over at nordmenn plutselig drar ut av husene sine og driver med munter feiring.

Ja, vi elsker finnes på cd-en, og kan synges i klassen. Kanskje noen vil fremføre egne nasjonalsanger?

Et annet tema er norskprøven. Kursdeltakernes planer og forventinger i den forbindelse kan det være viktig å ta opp i klassen.

Grammatikk

Årstall er det nødvendig å kunne. Vi kan uttale årstall på noe ulik måte (*atten fjorten eller atten hundre og fjorten*) men det er vel all grunn til å holde på den enkleste måten, uten å nevne hundretallet. Når vi kommer over på tusentallet, anbefales formen *to tusen og fem* osv. Å få med seg *og-en* her er viktig for å bli forstått.

Bestemt form av adjektiv er ikke lett. Når adjektivet står foran et substantiv i bestemt form, får det både endelsen -e og en artikkel foran. Artikkelen er avhengig av substantivets kjønn og tall. Det er svært mange språk som ikke har dette skille mellom ubestemt og bestemt form i adjektivet.

Adjektivet *egen* oppfører seg litt annerledes enn andre adjektiv, i og med at det ikke får bestemt form etter eiendomsord: *sin egen bil* (men *sin nye bil*), men det er neppe noen grunn til legge vekt på dette hvis ikke problemet skulle oppstå.

Når vi snakker generelt om fargene bruker vi intetkjønnsformen: *Jeg liker blått*. Selv om *farge* er et hankjønnsord, svarer vi *rødt*, *hvitt* og *blått* på spørsmålet: *Hvilke farger har det norske flagget?*

Uttale

I dette kapitlet er det en del ”vanskelige” ord. En slurvete uttale av lange ord kan gjøre det temmelig vanskelig å forstå hva som blir sagt. Oppgave 11.5 her inneholder en del av de nye, lange ordene. Legg vekt på at alle stavelsene skal uttales, at trykket skal ligge på en bestemt stavelse, og at noen vokaler skal være lange. Man kan gjerne overdrive både vokallengden og trykkmarkering. For eksempel kan man markere trykk med tydelige bevegelser.

Kommentarer til diskusjonsoppgave 21 i boka

Her kan man diskutere om man synes Christian skal gå på tur med Arif eller om han skal prioritere leksene. Det er kanskje ikke av de største moralske dilemmaer, men skulle være greit å snakke om. Diskusjonen kan også tjene som utgangspunkt for en samtale om hvordan man prioriterer norskkurs og hjemmelekser i forhold til andre forpliktelser man har. Det kan også være nyttig for læreren å få vite hvordan kursdeltakerne opplever arbeidet på kurset. Er det vanskelig eller lett? Har de mye eller lite å gjøre? Kan de få hjelp til hjemmearbeidet? osv.

Kommentarer til tilleggsoppgavene

Om oppgave 11.1

Dette er en liste med årstall, som læreren kan vise på lysark eller smartboard, mens elevene skal si tallet.

Læreren kan også spørre om elevene kan fortelle noe om noen av årstallene. Det kan være noe fra landets historie, eller for eksempel det året de giftet seg, fikk barn, kom til Norge, osv. Elevene kan også jobbe med tallene i grupper, eller læreren kan lese tallene som diktat.

Om oppgave 11.2

Dette er en oppgave som trener inn bestemt form av adjektiv. Læreren kan vise den på lysark eller smartboard med høyre side skjult, eller elevene kan bruke den i par og holde over høyre side.

Om oppgave 11.3

Oppgaven tar for seg adjektivet *liten*.

Liten er så vanskelig at det kan være lurt å holde dette ordet utenfor den første oppgaven. Dette ordet har derfor fått sin egen oppgave. Her skal de bruke både ubestemt og bestemt form.

Om oppgave 11.4

Oppgaven kan brukes til samtaler og rollespill.

Noen faktaopplysninger om to land er gitt.

De kan brukes til rollespill slik at to kursdeltakere får et land hver og intervjuer hverandre.

Dersom de skal skrive ned svarene, kan det bli behov for å repetere staving.

De kan også lage en muntlig samtale ut fra opplysningene de får om landene.

Læreren kan lage flere tilsvarende tekster for landene som er representert i klassen. på Wikipedia.no er stoffet lett tilgjengelig. Noen har kanskje norskkunnskaper nok til å kunne fortelle om eget land uten tekst, for andre vil det være en stor hjelp å kunne få noen stikkord.

Om oppgave 11.5

Oppgaven er et utvalg av lange ord fra kapittelet.

Disse kan kopieres på et lysark eller på et ark, og læreren kan bruke litt tid på å la elevene gjenta ordene.

Oppgave 11.1 Årstall

1066

1350

1542

1667

1789

1814

1884

1939

1945

1956

1960

1989

1997

2004

2007

2009

2014

Oppgave 11.2 Adjektiv i bestemt form

Sett inn *grønn*:

Jeg kjøpte jakka.
Jeg liker bilen.
Liker du huset?
Liker du støvlene?

Jeg kjøpte den grønne jakka
Jeg liker den grønne bilen.
Liker du det grønne huset?
Liker du de grønne støvlene?

Sett inn *stor*:

De skal selge huset.
Huset er for dyrt for dem.
Vantene er for varme.
Jeg tar med meg kofferten.

De skal selge det store huset.
Det store huset er for dyrt for dem.
De store vantene er for varme.
Jeg tar med meg den store kofferten.

Sett inn *ny*:

Har du lest boka?
Huset er flott.
Kjenner du naboene?
Jeg har møtt vennene hennes.

Har du lest den nye boka?
Det nye huset er flott.
Kjenner du de nye naboene?
Jeg har møtt de nye vennene hennes.

Sett inn *vanskelig*:

Klarte du oppgaven?
Jeg skjønnte ikke spørsmålet.

Jeg husker ikke ordene.
Hun har ikke gjort oppgavene.

Klarte du den vanskelige oppgaven?
Jeg skjønnte ikke det vanskelige spørsmålet.
Jeg husker ikke de vanskelige ordene.
Hun har ikke gjort de vanskelige oppgavene.

11.3 *Liten*

Sett inn *liten*:

Vi kjøpte en leilighet.

Den har mange rom.

Jeg vil helst ha et hus.

De ønsker seg ei jente.

De har en sønn.

Vi kjøpte en liten leilighet.

Den har mange små rom.

Jeg vil helst ha et lite hus.

De ønsker seg ei lita jente.

De har en liten sønn.

Kjøpte dere leiligheten?

Vi kjøpte huset.

Rommene er koselige.

Vinduene er fine.

I hagen er det masse sol.

Kjøpte dere den lille leiligheten?

Vi kjøpte det lille huset.

De små rommene er koselige.

De små vinduene er fine.

I den lille hagen er det masse sol.

11.4 Rollespill

A:

Du kommer fra Italia. Svar på spørsmålene fra B.
Og spør B om hans/hennes hjemland.

Italia

Ligger i Sør-Europa.

Hovedstad: Roma

Innbyggertall: Nesten 60 millioner

Nasjonaldag: 2. juni

Selvstendig fra 1861.

Språk: italiensk

Valuta: euro

B:

Du kommer fra Mosambik. Svar på spørsmålene fra A.
Og spør A om hans/hennes hjemland

Mosambik

Ligger i Øst-Afrika.

Hovedstad: Maputo

Innbyggertall: Cirka 21 millioner

Nasjonaldag: 25. juni

Selvstendig fra Portugal i 1975.

Språk: portugisisk og mange andre

Valuta: metical

Spør den andre og fyll ut:

Navn på landet: _____

Ligger i: _____

Hovedstad: _____

Innbyggertall: _____

Nasjonaldag: _____

Selvstendig: _____

Språk: _____

Valuta: _____

11.5 Uttale

skolegården

grunnloven

barnetoget

frihet

ettermiddagen

familie

selvstendig

selvstendighet

foreldrene

teatergruppa

musikkorps

nasjonaldag

okkupere

tradisjoner

union

aktiviteter